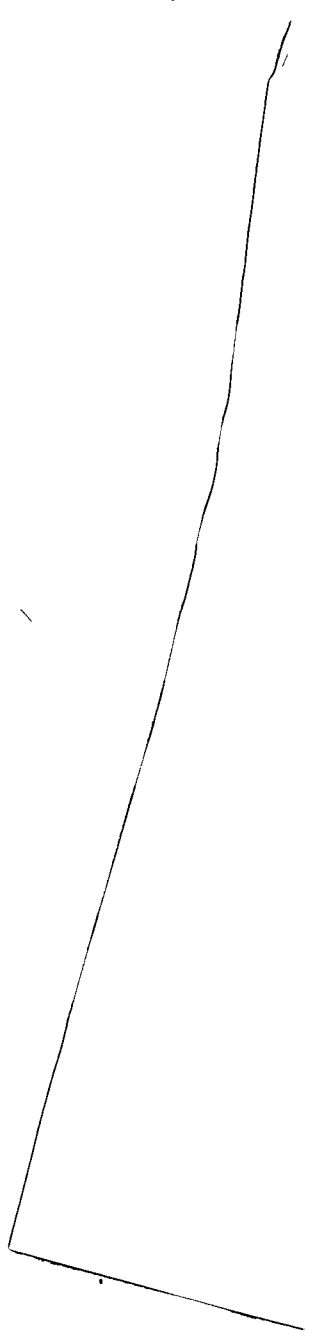

11/20/81
10/21/81

Den 24. november sidste år anrettede den storm, der da gik over Danmark, de hidtil største skader i dansk skovbrugs historie.

Stormen væltede meget store mængder nåletræer af betydelig værdi, og det anslås, at der i alt er faldet ca. 3 millioner m³ nåletræer, heraf ca. 1/3 i statsskovene, svarende til mellem 2 og 3 års nåletræhugst.

Stormens hærgen gik værst ud over Midtjylland, Djursland, Nord- og Midt-Sjælland samt Bornholm, og med sin beliggenhed kunne Houborg Plantage ikke undgå at blive ramt.

Ca. 3.500 m³ nåletræ faldt hos os. Væsentligst stort træ, som burde have fået en bedre skæbne end at knække som tændstikker eller rykkes op med rod. Og et trist syn var det, da jeg umiddelbart efter stormfaldet ved selvsyn noterede mig skaderne.

For landet som helhed men især for de enkelte hårdt ramte var det økonomisk en katastrofe, at så store mængder nåletræ blev stormfældet på et tidspunkt, hvor efterspørgslen var lav, og priserne vigende.

Selvom skaden for Houborg Plantages vedkommende er alvorlig, også fordi vor indtægtskilde ved hugst af stort tømmer nu er reduceret hurtigere end ønskeligt, kommer vi formentlig lettere over selve stormfaldet end de eftervirkninger, det kan blive skyld i.

Med det omfang stormfaldet havde, er det naturligt, at der fra offentlig side er iværksat nogle foranstaltninger for at søge at afbøde i det mindste nogen af skadesvirkningerne efter stormfaldet. Fra bestyrelsens side er man opmærksomme på foranstaltningerne, bl.a. og især på merhugstfradraget.

Økonomisk blev året 1981 et ganske tilfredsstillende år, selvom inflationen i Danmark fortsatte og satte sit præg på udgiftssiden, medens træpriserne på indtægtssiden var vigende.

Regnskabsteknisk - jeg bruger dette ord, fordi vi har måttet medtage et indtægtsbeløb på 329.000 kr. som beholdningsforøgelse på grund af stormfaldet og et udgiftsbeløb på 40.800 kr. som merskat - udviser regnskabet et regnskabsmæssigt overskud på 491.163 kr. efter afskrivning og henlæggelse til skat og investeringsfond.

Det er sikkert det største regnskabsmæssige overskud, Houborg Plantage nogensinde har haft.

Men overskuddet, der er væsentligt mere en dobbelt så stor som sædvanligt, har også taget forskud på 1982 indtægterne, alt lige.

Det regnskabsmæssige overskud for 1981 med tillæg af overførsel fra 1980 foreslår bestyrelsen fordelt med

250.000 kr. til et ekstra reservefond til imødegåelse af de manglende indtægter i 1982,

140.000 kr. henlægges til dispositionsfond,

80.000 kr. udbetales til aktionærerne,

medens restbeløbet, 35.587 kr., overføres til næste år.

Forsøges der draget sammenligning med, hvorvidt overskuddet er rimeligt tilfredsstillende i forhold til tidligere år, må svaret blive et ja.

Ser vi bort fra den merindtægt og merudgift, som stormfaldet har bevirket i form af de tidligere nævnte to beløb på hhv. 329.000 kr. og 40.800 kr., ville overskuddet for 1981 have været 202.963 kr.

Sammenligner vi dette beløb med det regnskabsmæssige overskud i 1978, 1979 og 1980, der var henholdsvis 147.168 kr., 166.819 kr. og 200.395 kr., vil man se bekræftelsen på, at resultatet er rimeligt tilfredsstillende ikke mindst i forhold til tidligere år, hvis resultater, det overstiger.

Desværre har stormfaldet og den øjeblikkelige økonomiske situation, med den svage efterspørgsel af træ, nok for en tid stoppet muligheden for at opnå et tilsvarende godt regnskabsresultat.

3

Den større interesse for naturen og brug af naturen, som har kunnet spores i de senere år, er ikke blevet mindre.

Derfor skal de mange, som tager en tur i plantagen, også være velkomne, når de ellers overholder bestemmelserne for offentlighedens færdsel i private plantager.

Derimod har vi måttet sige nej til fortsat orienteringsløb, som orienteringsklubben "Esbjerg" havde søgt om tilladelse til at gennemføre i plantagen.

Selv med den bedste tilrettelæggelse af sådanne løb, og selvom vi ikke *et...* bekendte med direkte skader på vildtet, kan sådanne løb ikke undgå at skabe uro i plantagen, der ved sin lette tilgængelighed allerede i forvejen er et både yndet og stærkt besøgt udflugtsmål. Vi har derfor i dette forhold taget hensyn til vildtet og til jagtselskabet, der nu betaler en ganske net jagtleje.

Jeg finder også lejlighed til at nævne, at Houborg Plantage i juni måned får besøg af forstfolk fra de nordiske lande.

Baggrunden for ekskursionsbesøget er, at der i juni måned afholdes nordisk skovkongres i Danmark, og at man derfra har besluttet at henlægge en af sine ekskursioner til Houborg Plantage.

4

Det er efterhånden blevet en tradition, at bestyrelsens beretning opdeles i to dele, dels i en kort formandsberetning og dels i en fyldigere teknisk beretning, der aflægges af skovrideren på bestyrelsens vegne.

Jeg skal ikke i år bryde denne sædvane. Men forinden jeg overlader ordet til skovrider Oppermann for aflæggelse af den tekniske beretning, finder jeg anledning til at rette et par ord til de mange, jeg eller bestyrelsens øvrige medlemmer har haft kontakt med i det forløbne år.

Vi er fra bestyrelsens side glade for den interesse, aktionærerne viser for Houborg Plantage, og for det gode samarbejde vi udadtil har til naboplanta-
gerne, Hedeselskabet, og de mange andre, vi har kontakt med.

Der skal også herfra lyde en tak til skovrider Oppermann, skovfoged Herskind og til arbejderne i plantagen for godt udført arbejde i det forløbne år til gavn for Houborg Plantage.

Og selv vil jeg gerne runde disse ord af med en tak til bestyrelsens medlem-
mer og til revisorerne for et godt samarbejde i det forløbne år.

HR. Kommunalchef
 H. Thomsen,
 Skovbak.

Fremsendes uden særlig

- Ifølge aftale - *Beredning v.*
- I henhold til Deres brev
- Tilbagesendes med tak for lån
- Ring venligst herom, lokal _____
- Til Deres underretning
- Til godkendelse
- Deres kommentar udbedes
- Til underskrift
- Check kr. _____ for _____
- Kvittering udbedes
- Kvittering unødvendig
- Kan beholdes
- Ønskes retur

*Med Venlig
 Hilsen*

dato	underskrift
<i>27/4-82</i>	<i>H. Thomsen</i>

A/S HOUBORG PLANTAGE - BERETNING FOR 1981.

Stormen den 24-25 november 1981, der anrettede store ødelæggelser i de danske skove, satte også sit præg på Hovborg plantage. - Her faldt ca. 3500 m³, hovedsagelig træ i tømmerdimensionen, og eftersom stormen under sin rasen skiftede retning, fra syd over vest til nord, er der i de gamle rødgranafdelinger i plantagens centrale del slået dybe huller i bevoksningsrandene.

Året startede ellers lovende. - Plantagen slap for skade^r af betydning i forbindelse med julestormene d.23/12 og 31/12-80, og stormen d. 8/2-81, - vækstbetingelserne har været tilfredsstillende på g.a. rigelig nedbør, - og afsætningen af træ er gået rimelig godt, trods den kraftige afmatning indenfor byggesektoren; og havde vinteren ikke sat ind så tidligt, var planhugsten på 2643 m³ nået.

Nu nåede vi kun op på 2039 m³, hvoraf 77%(1569 m³) blev aflagt som tømmer og imprægneringsmaster, 12%(236 m³) som spånpladetræ, 6%(135 m³) som kassetræ, 4%(82 m³) som korttræ, og 1%(17 m³) som brænde.

Herudover er der skovet og solgt 3273 stk. rødgranjuletræer, og klippet 2615 kg. pyntegrønt.

Der er opnået en gennemsnitspris ved salg af gavntræ på: 307 kr./m³, hvilket er en stigning på ca. 12% i forhold til den opnåede gennemsnitspris for 1980.

Ved stormen den 24-25 november 1981 faldt der på landsplan ca. 2,8 mill. m³ (2,7 mill. m³ nåletræ, og 100.000 m³ løvtræ), repræsenterende en værdi på 7-800 mill. kr., og svarende til ca. 2 års nåletræshugst.

Nord-og Midtjylland, Djursland og Nordsjælland blev hård^d ramt, og her gik det ikke kun ud over de ældre bevoksninger, men også unge og mellemaldrende bevoksninger blev stærkt beskadiget af stormen.

At skaderne blev så omfattende skyldes dels, at stormen var så langvarig, dels at vindstød med orkanstyrke slog brede gader gennem bevoksningerne, ud fra hvilke, ødelæggelserne bredte sig yderligere.

I forbindelse med et så omfattende stormfald er der to værdiforringende faktorer, man må søge at begrænse.

Den ene er faren for angreb af insekter og svampe, der søges imødegået ved en hurtig oparbejdning af den del af stormfaldet, der henligger som fladefald, med en stor %-del knækkede træer, og træer uden rodkontakt, hvor holdbarheden er begrænset, hvorimod de mere spredte fald, hvor træerne som regel har bedre rodkontakt, efter de hidtidige erfaringer kan holde sig friske op til 1½ år efter stormfaldet.

Den anden faktor er faren for prisfald, der ville være til lige stor skade for skovene, som for savværkerne, hvorfor Dansk Skovforenings Handelsudvalg og Træindustriens Fællesrepræsentation i december 1981 vedtog, at lade de hidtil gældende, vejledende priser fortsætte uændret.

Tilsvarende er der i februar 1982 mellem de større eksportører af råtræ-tømmer, omfattende bl.a. Statsskovbruget, Dansk Skovforenings Handelskontor og Hedeselskabet, truffet aftale om, at eksport af stormfaldstræ til tyske aftagere, skal som minimum være baseret på B-priser + 5%.

Hertil kommer, at statsskovene, som en hjælp til privatskovbruget, har besluttet, at lægge en væsentlig del af deres stormfald på vandlager, og dermed holde det borte fra markedet i hvert fald indtil slutningen af 1983.

Af det samlede stormfald på 2,8 mill. m³ er det således planen, at primært Statsskovbruget skal vandlagre ca. 430.000 m³ tømmer. - Danske savværker påregner frem til 1/4-1983 at kunne opskære 600.000 m³, og på eksportsiden, er der primo marts 1982 underskrevet kontrakter om 110.000 m³, således at der primo marts stadig er ca. 260.000 m³, der ikke er disponeret over!

Dansk Skovforening rettede på et tidligt tidspunkt efter stormfaldet henvendelse til myndighederne for at sikre rimelige beskatningsforhold for skovene, hvor stormfaldet i mange tilfælde udgør flere års normalhugst.

Disse henvendelser har resulteret i, at der, i lighed med hvad der har været gældende ved tidligere stormfald, ved opgørelsen af den stormfaldsramte ejers skattepligtige indkomst, kun skal medregnes halvdelen af merhugstindtægten uden fradrag⁶ af generalomkostninger.

Endvidere har de stormfaldsramte ejere mulighed for at begære ejendommen omvurderet, og dermed få ejendomsværdi og grundværdi nedsat.

Der er ligeledes åbnet mulighed for at få nedsat ejendomsskatten, idet den enkelte kommunalbestyrelse og det enkelte amtsråd, efter ansøgning, i tilfælde hvor en skov, som flg. af storm, har lidt væsentlig skade på træbestanden, kan fritage⁵ for den del af den kommunale/amtskommunale grundskyld, der svarer til den forholdsmæssige nedgang i ejendomsværdien.

Der er fra Hovborg plantage indsendt ansøgninger om at få del i disse begunstigelser.

Til løsning af finansieringsproblemerne i forbindelse med stormfaldets oparbejdning og oplagring i de private skove, er det endelig skønnet nødvendigt med en midlertidig støtteordning, for at opnå den samfundsøkonomisk bedste udnyttelse af det stormfældede træ, og indenfor en beløbsramme på 165 mill. kr. er det tanken, at staten vil garantere

for lån optaget i pengeinstitutter til dækning af udgifter vedr. oparbejdning af den i 1981 stormfældede mængde træ som overstiger normalhugsten i nåletræ + 100 m³.

Endvidere er det tanken, i de tre første år af lånets løbetid, at yde et rentetilskud på henholdsvis 7% - 5% og 3% af lånets restgæld.

Stormfaldene omkring årsskiftet 1980/81, hvor der faldt ca. 40% af den årlige nåletræshugst i Jylland, og stormfaldet i november 1981, hvor der faldt to års nåletræshugst på landsbasis, har naturligvis totalt ændret afsætningssituationen, og dette sammenholdt med landbrugets alvorlige, økonomiske krise, uden muligheder for investering i nybyggeri, og det stagnerede parcelhusbyggeri, har gjort det nødvendigt at søge at få en væsentlig del af produktionen af såvel savskåret træ, som rundtræ, afsat på eksportmarkederne.

Tømmerpriserne er justeret to gange i 1981, begge gange med prisreduktioner til følge. - Det samlede prisfald lå på ca. 10%.

I marts md. 1981 prøvede savværkerne at få skovene til at acceptere en prisnedsættelse på 15-25 kr./m³ på de mellemste diametergrupper, men måtte efter en periode uden prisaf tale nøjes med en reduktion på 5-15 kr./m³, svarende til et prisfald på 3%, og gældende fra 11. maj 1981.

Ønsket om en prisreduktion var affødt af en kraftig afmatning på såvel det indenlandske- som det udenlandske marked, samtidig med at man fandt, at derigele udbud af stormfældet træ fra stormene omkring årsskiftet 80/81, måtte betinge en prisnedsættelse på råtræet.

Det er navnlig det tyske marked der i nogen grad har kompenseret for faldet i afsætningen på hjemmemarkedet, og har dermed været medvirkende til at holde produktionen i gang på savværkerne.-

I anden halvdel af 1981 blev afsætningssituationen imidlertid yderligere forringet. - Konkurrencen fra importerede, billige færdigvarer fra Sverrig blev mere og mere mærkbar, ikke mindst efter at den svenske krone blev devalueret i september md., og en stigende prismæssig konkurrence på det tyske marked, gjorde, at mange savværker måtte eksportere til ikke overskudsgivende priser.

Stormfaldet den 24-25 november gjorde ikke situationen bedre. - Eksporten gik stort set i stå, og kom først rigtig^t igang igen et stykke ind^e i det nye år, idet de tyske importører, på baggrund af det store udbud af træ, afventede et prisfald, som det dog stort set lykkedes at forhindre, idet man har fulgt Skovforeningens henstilling om at holde priserne.

Fra skovenes side erkendte man, at situationen i løbet af efteråret krævede en vis justering af de vejledende tømmerpriser, og ved forhandling mellem Danske Skoves Handelsudvalg og Træindustriens Fællesrepræsentation d. 15. oktober enedes man om en prisnedsættelse på 8% i vejet gennemsnit. - De to mindste diametergrupper fik den mindste prisnedsættelse, idet cellulosefabrikkerne var aftagere til småt tømmer til uændrede priser!

De pr. 15 okt. vedtagne, vejledende priser har holdt sig uændrede indtil nu.

Afsætningen af kasetræ har været tilfredsstillende, og ved forhandlinger med træindustrien i sept. 1981 enedes man om mindre prisstigninger. - Aftalen blev imidlertid opsagt umiddelbart efter den svenske devaluering, og ved en genforhandling i oktober md. lykkedes det ikke at opnå enighed om vejl. priser. - Den udsendte prisliste, der var vejledende alene fra skovenes side, indebar moderate stigninger på 5-10 kr./rm.

I januar 1982 er kasetræprisen genforhandlet, og priserne er igen tilbage i det gamle leje fra aug. 1980, således at alm. rødgran-kasetræ, 1 m. langt, 12-35 cm. i top, igen koster 160 kr./rm.

Plantagens produktion af spånpladetræ, der i 1981 udgjorde 337 rm., leveredes til Engesvang Spånpladefabrik, hvortil plantagen har leveringsret, i kraft af at være såvel aktionær, som obligationshaver.

Leveringsrettens størrelse har stort set ligget på samme niveau som sidste år, medens prisen pr. rm., når der ses bort fra sæsonsvingninger, har haft en stigende tendens, idet træ til cellulose- og spånpladeproduktionen fortsat er en mangelvare på det internationale marked.

Når plantagen trods dette ikke selv har udnyttet sin leveringsret fuldt ud, men solgt godt halvdelen af leveringsretten til omkringliggende plantager (pris: 4 kr./rm.), hænger det bl.a. sammen med, at der har kunnet opnås bedre priser ved salg af træ over 10 cm. top, som Korttræ (160 kr./rm.) gennem Dansk Skovforening, hvorfor kun de tynde emner er leveret til Engesvang.

Ved årets begyndelse lå omtalte leveringsret på 8 rm/1000 kr. obligation (6,4 rm. for A-aktier), men blev pr. 1. april forhøjet til 10 rm. (8 rm. for A-aktier), for atter pr. 1. oktober 1981 at blive nedsat til 9 rm. (7,2 rm. for A-aktier).

Prisen på 3m.-spånpladetræ, der ved årets begyndelse (22.1.81) blev reduceret med 6 kr./rm. - fra 129 kr./rm. til 123 kr./rm. for 3m. rødgran - blev pr. 1.8.81 forhøjet med 17 kr./rm. svarende til det svenske

sæsonstillæg for cellulosetræ (1.8 - 15.10.81), for atter i november md. at blive reduceret med 6 kr./rm., til 138 kr./rm. for 3m.-rødgran cellulosetræ.

Den fortsatte prisstigning på cellulosetræ hænger som nævnt sammen med en udpræget mangel på denne råvare, såvel i de skandinaviske lande, som i Nordamerika. - Hertil kommer en langvarig strejke indenfor den canadiske celluloseindustri, der har forbedret de skandinaviske celluloseindustriers afsætningsmuligheder væsentligt, og i modsætning til savværksindustrien kører celluloseindustrien fortsat med fuld kapacitetsudnyttelse.

I Hovborg plantage omfattede ca. 15% af årets tømmerhugst stormfældet træ fra stormene omkring årsskiftet 80/81, medens oparbejdningen af stormfældet fra november 1981 først er påbegyndt i marts 1982, på grund af det strænge vintervejr i januar og februar måned.

Ca. 50% af årets hugst hidrører fra afdrift af gl. rødgran (afd. 4-6 og 46d), medens resten, ca. 35% stammer fra gennemhugning af hovedsagelig yngre bevoksninger (afd. 2-14a og 2o), hvor en kraftig stamtalsreduktion har været påkrævet af hensyn til en optimal tilvækstudvikling.

Salget af rødgran-juletræer er væsentlig forøget i forhold til sidste år, og hænger sammen med en aktuel mangel på rødgran-juletræer, der har gjort det muligt at sælge toppe fra yngre grantræer (afd. 45-46), der blev fældet samtidig med etablering af spor gennem afdelingerne.

Salget af juletræer har indbragt et nettooverskud på ialt: 29.556 kr. eller 9 kr. pr. træ.

Som nævnt indledningsvis, har novemberstormens hærgen præget skovbilledet stærkt, og mulighederne for yderligere stormfald ud fra de huller der er slået i de ældre rødgranbevoksninger ^{vil være/} en latent fare i de kommende år. - Hertil kommer faren for øgede barkbilleangreb på grund af svækkede træer i bevoksningsrandene, og i det spredte stormfald der først vil blive oparbejdet i slutningen af 1982 og i 1983.

Ikke alene storm, men også rigelig nedbør gjorde 1981 til et usædvanligt år, rent klimatisk.

Sommerhalvåret var meget vådt, særlig regnfuld var maj, juni og juli, med en samlet nedbør på: 249 mm., til dels i form af voldsomme byger. - Allerede i marts regnede det dobbelt så meget som normalt, april var derimod usædvanlig tør.

Temperaturmæssigt var året stort set normalt, og vi undgik den af skovbruget frygtede sene forårsnattefrost.

Den samlede årsnedbør for den nærmeste meteorologiske station (Slauggård) lå på: 998 mm. - Normalen for lokaliteten ligger omkring 900 mm.

Plantagen har været forskånet for egentlige angreb af skadelige insekter i afvigte år.

Som nævnt vil stormfaldet, med det øgede udbud af ynglemateriale i form af knækkede og væltede træer, forøge bestanden af barkbiller og vedborende insekter, og medens man tidligere ikke anså faren for at disse insekter også skulle gå til angreb på stående træer for særlig stor, så har de tørre somre midt i 70-erne totalt ændret dette billede, således at navnlig barkbillen TYPOGRAFEN har etableret sig på et ret højt niveau, hvorfor 1983 kan blive et kritisk år, såfremt de fornødne forholdsregler ikke tages. - Det kan i denne forbindelse nævnes, at tømmerstokke, der ikke afhentes omgående af savværkerne, efter udslæbning til fast vej, sprøjtes med insektdræbende midler (LINDAN).

Der er i 1981 forynget ialt 3,8 ha. (driftsplan: 3,6 ha.), og er en fortsættelse af den påbegyndte foryngelse fra øst af den gamle rødgran i afdelingerne 4-6 og 7. - Hugsten på foryngelsesarealet omfattede ca. 930 m³.

Arealet er gentilplantet med rødgran af proveniens Nødebo F.71 og Forstamt Tennesberg, begge provenienser med gode vækstmæssige egenskaber, samtidig med, at de på kulturstadiet producerer en stor %-del juletrær.

Efterbedring i de eksisterende skovkulturer har kun været nødvendig i begrænset omfang (1200 planter).

I nordmannsgran-kulturen i afd. 44a har det dog været nødvendigt at efterbedre med 2600 planter, på g.a. opfysning m.m.

Det totale planteforbrug i 1981 har andraget 16.000 stk., heraf 13.400 rødgran.

Jordarbejdet forud for gentilplantningen er udført med Tolne-plov.

Den gennemsnitlige kulturudgift pr. ha. har ligget på: 11.900 kr.

Arbejdsopgaverne i det forløbne år ^{har} primært omfattet skovning af vindfælder og renafdrift af gl. gran, samt gennemhugning af yngre sitka-granbevoksninger (afd. 19-20-14a) og lysstilling af gl. bjergfyr til underplantning (afd. 41). - Egnelige kultur- og bevoksningsplejeopgaver er derimod kun blevet udført i begrænset omfang.

Plantagens traktor, der på entreprenørbasis slæber tømmer ud, rydder kulturarealer for kvas, og pløjer brandlinier m.m., dels i Hovborg plantage, og dels i andre af hedeselskabet administrerede plantager, har i 1981 ialt indtjent: 201.160 kr., hvoraf 58.827 kr., eller 29%, hidrører fra arbejdsopgaver i Hovborg plantage.

Traktoren har ialt udslæbt: 5.761 m³ tømmer, svarende til en gennemsnitspræstation på: 8,3 m³/t. - Af et totalt traktortimeforbrug på 1354 t.

er ca. $\frac{1}{2}$ -delen af tiden medgået til udslibning af tømmer - der udføres på akkord - , medens resten af tiden er medgået til løsning af div. opgaver, der udføres på timeløn.

Den saml. udgift til førerløn, reservedele, reparationer, brændstof og smøreolie, samt administration, har ialt andraget: 155.835 kr., d.v.s., at traktorens driftsoverskud inden afskrivning har udgjort ca. 45.000 kr.

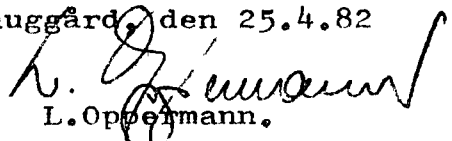
Den øgede opgavemængde i forhold til sidste år, og dermed en større indtjening, har ikke formået at kompencere for de øgede løn-og reparationsomkostninger, idet bl.a. arbejdspræstationen ved udslibning af tømmer ikke har ligget helt på samme niveau som sidste år, fordi arbejdet har været noget besværliggjort af stormfald m.m., og driftsresultatet er derfor blevet en smule dårligere end i 1980.

Til vedligeholdelse af skovens huse er ialt medgået ca. 32.000 kr. De vigtigste poster vedrører skovarbejderboligen "Det Gule Hus", omfattende 9.292 kr. til en ny boring, 9.815 kr. incl. isoleringstilskud, til isolering af loftsetagen, og 7.558 kr. til opførelse af en carport.

De øvrige udgifter omfatter småreparationer på samtlige huse.

Jeg vil slutte denne del af beretningen med at rette en tak til plantagens personale for godt samarbejde i det forløbne år, og en tak til plantagens bestyrelse for den velvilje hvormed man altid behandler det forstlige personales forslag og ønsker.

Slauggård, den 25.4.82

L. Oppermann.